

in Sellingen kerstfeest 2008

Kerstfeest 2008 is een speciale uitgave van de kerkbladen van de Hervormde Gemeente en de Gereformeerde Kerk te Sellingen

Ondere andere in dit nummer:

- kerstevangelie
- Kerst, feest van nog meer dan een kind
- kerstrecept
- kleurplaat
- kerstverhaal
- 'over Jeduthun'
- Kerst in de gevangenis

De kerk is open

de dagen voor kerst. Op maandag en dinsdag van 16.00 uur tot 19.30 uur en woensdag van 16.00 uur tot 18.00 uur. Zie pagina 6. Gereformeerde kerk Dorpsstraat 11 Sellingen

Van de redactie

Reclame van de kerk...? zult u denken als dit prachtig kerstnummer van de gezamenlijke kerken uit Sellingen zo rond half december huis-aan-huis wordt bezorgd. Daar lijkt het inderdaad wel een beetje op. Echter met het grote verschil dat het niet zomaar tussen een stapel reclamefolders in de brievenbus is gegooid, maar hoogst persoonlijk bij u werd afgeleverd. Reclame met een hele kleine r, zullen we maar zeggen.

Het is voor het vierde jaar dat we een gezamenlijk kerkblad uitgeven. Dit werd alleen bij gemeenteleden van de beide kerken bezorgd. Beide kerkenraden hebben gemeend er goed aan te doen om al onze dorpsgenoten rond de kersttijd van het kerkelijke nieuws, informatie, activiteiten en wetenswaardigheden op de hoogte te brengen. Zoals u leest, is bovendien het kerkgebouw van de Gereformeerde Kerk aan de Dorpsstraat rond de kerst geopend voor wie wil binnenlopen. U bent natuurlijk ook welkom bij de kerkdiensten en kerstvieringen.

Deze uitgave is verder bijzonder omdat het in een geheel nieuw jasje is gestoken, mede dankzij de vrijwillig inzet van grafisch ontwerper Dik Koopmans. We hopen dat u evenveel plezier aan dit kerstnummer zult beleven als de redactie bij het maken ervan.

We wensen u allen namens de beide kerken een fijne kersttijd, een goed uiteinde, en een voorspoedig nieuw jaar.

De redacties van beide kerkbladen.

Lucas 2 : 1 – 20

De geboorte van Jezus

Lucas 2 kersteva

En het geschiedde in die dagen, dat er een bevel uitging vanwege keizer Augustus, dat het gehele rijk moest worden ingeschreven.

Deze inschrijving had voor het eerst plaats, toen Quirinius het bewind over Syrië voerde.

En zij gingen allen op reis om zich te laten inschrijven, ieder naar zijn eigen stad. Ook Jozef trok op van Galilea, uit de stad Nazareth, naar Judea, naar de stad van David, die Bethlehem heet, omdat hij uit het huis en het geslacht van David was, om zich te laten inschrijven met Maria, zijn ondertrouwde vrouw, welke zwanger was.

En het geschiedde, toen zij daar waren, dat de

Kerst in de gevangenis

"Ik moet altijd weer denken aan de man die zijn vrouw om het leven had gebracht. Ik heb toen gezien wat het betekent dat God een last wil dragen die je zelf niet kan hebben. Want wat kan een man die zo radeloos is? Niemand wil hem meer zien. Waar is dan nog de grond waarop je staat? Wat of wie kan nog troost bieden? In de gevangenis ben ik dieper gaan geloven in God."

Dit vertelt drs. J.D.W. (Jan) Eerbeek. Hij werkte twintig jaar als gevangenis-predikant in het huis van bewaring in Den Bosch en de gevangenis in Scheveningen. In totaal verblijven er eind 2008 circa zestienduizend mensen in de diverse inrichtingen van justitie. Dit zijn gevangenis, huizen van bewaring, jeugdinstellingen, detentiecentra voor vreemdelingen en tbs-klinieken. In al die inrichtingen werken geestelijk verzorgers, zoals rooms-katholieke pastores, predikanten, imams, boeddhisten, pandits en humanisten.

Eerbeek is nu hoofdpredikant bij het Protestants Justitiepastoraat, onderdeel van de Dienst Geestelijke Verzorging van het Ministerie van Justitie. Hij geeft er leiding aan zestig justitiepredikanten. Op de vraag naar zijn ervaringen met 'kerst in de gevangenis' blijkt zijn intense betrokkenheid.

Kerst is volgens Eerbeek een feest van sfeer, van verbondenheid, van licht. Met kerst voel je het leven dieper, kerst maakt alles een beetje intenser. Als het goed gaat voelt kerst nog beter, als het niet goed gaat, is het verdriet groter. Ook eenzaamheid voelt sterker als het kerst is, dat geldt voor ieder mens.

Hij vertelt verder over de man die zijn vrouw om het leven had gebracht. "Zijn leven was onherstelbaar en hij was diep radeloos. Hij huilde. Bij mij kon hij huilen, verder natuurlijk nergens in de gevangenis. In die situatie van die man zag ik dat we ons zelf geen toekomst kunnen geven

als er iets onherstelbaars is gebeurd, maar dat God ons elke dag het leven schenkt."

Het lukte Eerbeek om de man een beetje uit zijn isolement te halen: "We lazen bijbelverhalen en het opstandingsverhaal van Jezus, juist dat verhaal omdat het vertelt wat er met Kerst is begonnen. De man ging op een goed moment ook naar de kerkdienst in de gevangenis. Zo kon hij ergens bijhoren en ontmoette hij mensen van de kerk buiten."

Eerbeek beseft toen meer dan ooit dat de kerken troost bieden aan mensen die verdriet hebben en eenzaam zijn. "Want vergeet niet", vervolgt Eerbeek, "de betekenis van de kerk in dorp en stad is groots. Laten we daar zeker niet somber over zijn. Ik ken geen enkele vereniging die elke zondagmorgen en tijdens de feestdagen open is voor iedereen die herbergzaamheid zoekt. Kerken, ook in Sellingen, zijn torenspitsen van hoop! De kerk is een plek waar mensen de zorgen om het leven met elkaar delen, in diep geloof en soms ook in diepe twijfel."

Vrijwilligers in de gevangenis

Bij de kerkdiensten zijn ook mensen van de kerk buiten aanwezig. Ze helpen bij het kofferschenken en hebben belangstelling voor de gevangenisbewoners. Eerbeek: "Natuurlijk is het voor de gedetineerden ook een uitje, maar uit onderzoek blijkt dat ze vrijwel allemaal naar de kerk komen om te bidden, even rust te hebben en een bemoedigend woord

te horen. In die zin is de kerk buiten niet veel anders. Ook daar komen mensen om elkaar te ontmoeten én voor de rust, het gebed en een bemoedigend woord."

Met kerst zijn er ook andere activiteiten in de gevangenis, zoals bingo. Bij Eerbeek waren de vrijwilligers ook daarbij aanwezig. Een van de gedetineerden had moeite met mensen van buiten bij de kerkdienst, hij dacht dat ze hem wilden bekeren. Tot hij ze bij de bingo 's middags ook tegenkwam. Want wie doet dat nou op eerste kerstdag? zo vroeg hij zich af. Als iemand zo iets doet dan moet het evangelie toch wel iets heel bijzonders zijn." "Juist met die bijzondere dagen als kerst kun je als kerk iets betekenen", weet Eerbeek. Zo zorgt de kerk uit Rijnsburg al veertig jaar voor 2.400 fruitbakken voor gedetineerden. "In Den Haag organiseerden we een kerstcafé voor mensen die niemand hadden of dakloos waren. We begonnen op kerstavond acht uur en stopten op tweede kerstdag 's avonds. Met kerstdiners en dag en nacht open. Gratis, van de kerken."

Tijdens de detentie groeit een vertrouwensrelatie met de predikant. Om te zorgen dat mensen ook na de gevangenis ergens terecht kunnen heeft het justitiepastoraat 25 jaar geleden de nazorgorganisatie Exodus opgericht. Inmiddels vinden in tien Exodushuizen jaarlijks zo'n 350 ex-gedetineerden een opvangplaats. Er zijn zo'n 1.500 vrijwilligers die als maatje ex-gedetineerden begeleiden of

Jan Eerbeek

gevangenen bezoeken. "We maken ons hard voor de binding tussen de gevangenis en de kerk erbuiten. Dat gebeurt in het project 'Kerken met stip'. Inmiddels zijn er ongeveer veertig protestantse en katholieke 'kerken met stip', die willen openstaan voor mensen die het moeilijk hebben, ook voor ex-gedetineerden."

Hoe de kerk kan openstaan

De kerkdiensten in de gevangenis weerspiegelen wat zich in het leven van de mensen afspeelt. Tijdens de 'doordeweekse' pastorale gesprekken en de gespreksgroep vertellen gedetineerden wat hen bezighoudt, wat hun zorgen zijn. Dat komt in de kerkdienst terug. Zo zette een man de foto van zijn vijf jaar geleden overleden oma bij het licht van de paarskaars en bad dat ze bij God was. Een ander vroeg aan de dominee om in het gebed God te bedanken dat zijn kind weer op bezoek kwam.

Deze werkwijze zou volgens Eerbeek ook de kerken buiten de gevangenis goed passen. De kerk zou veel meer dienstverlenend kunnen zijn in de samenleving. Dat hoeft niet zo moeilijk te zijn. "Ik las dat nota bene de helft van de mensen in verpleeg- en verzorgingshuizen nooit bezoek krijgen. En we weten dat veel

mensen het opvoeden van kinderen moeilijk vinden. Ook daarin zou je als kerk iets kunnen bieden. Ik heb in de gevangeniskerk gezien dat je de diaconale en pastorale taak kunt koppelen." Natuurlijk is het niet makkelijk voor mensen, zeker in een dorp of buurt, om uit hun schulp te kruipen en hun zorg of verdriet te vertellen. "Dat vraagt vertrouwen en dat moet groeien. Maar we moeten niet vergeten dat elk mens onder de oppervlakte met levensvragen bezig is. Of het nu gaat over de kredietcrisis, je ernstig zieke moeder of omdat je kinderen niet aan de verwachtingen voldoen. Ook bij de vaak stoere mannen in detentie zit onder de oppervlakte een laag met zorgen. De kerk staat voor de niet gemakkelijke opgave om bij de diepere vragen van de mensen te komen. Dat betekent verandering, want de kerk kijkt nog te veel naar binnen en staat nog te veel met de rug naar de samenleving. Mensen moeten weten dat ze altijd bij de predikant met hun diepste vragen terecht kunnen. Laat mensen ervaren dat ze welkom zijn, met hun lief en leed en hun vreugde en verdriet."

Eerbeek heeft in de gevangenis gezien dat het kan. "Daar heb ik geleerd dat we in donkere perioden het evangelie gaan begrijpen. God heeft zijn Zoon gezonden die op zijn blote voeten in onze werkelijkheid staat en ons wil troosten in verdriet dat nooit overgaat. Eigenlijk is dat kerst: in de geboorte van Jezus mogen we zien dat God ons leven deelt, met alles wat daarin omgaat."

(door Liesbeth van Dalen en Jannie Hollebeek)

De kerkzaal van het Forensisch Psychiatrisch Centrum Van Mesdag in Groningen

TRADITIE SELLINGEN

Kniepertjes en Spekdikkenactie

Tussen Kerst en Nieuwjaar zal weer de kniepertjes- en spekdikken actie worden gehouden in de Sprankel.

Wel al vijftig jaar organiseert Vrouwenvereniging 'Dorcas' deze actie, die vroeger is begonnen als olie-bollen actie.

De Vrouwenvereniging organiseert deze actie maar wordt in de voorbereidingscommissie bijgestaan door geweldige mannenhulp.

Ongeveer half november wordt er vergaderd en worden de lijsten ingevuld van wat er zo allemaal moet gebeuren. Ook worden er lijsten uitgedeeld waarop alle vrijwilligers, en dat zijn er heel veel, aan kunnen geven wanneer men kan en waarmee ze kunnen helpen. Deze lijsten worden weer samen gevoegd tot een totaal lijst, zodat de dagleiding weet wie er komt en wat men wil doen.

Het bakken, ophalen, inpakken, deeg of beslag rondbrengen, worst en spek snijden, kleine reparaties uitvoeren, de koekjesmachine bedienen, catering (en ook dat is een hele organisatie) het venten ja alles met elkaar te veel om op te noemen....

Het deeg en het beslag wordt elk jaar verzorgd door onze plaatselijke bakker. De kniepertjes worden gebakken op 10 en 11 december en de spekdikken op 27, 29 en 30 december. Door deze actie is de week tussen Kerst en Nieuwjaar voor velen de gezelligste week van het jaar.

Al met al is het weer een hele, vette klus en daarom komen de vrijwilligers op 31 december bij elkaar om de Sprankel weer schoon te maken. Deze actie wordt gehouden voor reparaties en onderhoud van het gebouw de Sprankel.

Namens Vrouwen Vereniging 'Dorcas'
W. Heun-Potze.